

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Władysław
Nazwisko: Banasik
Miejsce urodzenia: Waxmund
Data urodzenia: 14-05-1931
Imię ojca: Jan
Imię matki: Helena
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Władysław Banasik był kontrolowany operacyjnie przez PUBP w Myślenicach od 1946 roku z powodu podejrzania o współpracę z organizacją Józefa Miki. Akta złożono w Archiwum Wydz. X WUdsBP w Krakowie 21.01.1956 pod dawną sygn. 104036/II. Skomasowano w 1968 roku z aktami kontrolno-śledczymi o sygnaturze 612/III.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/511 t. 1-3 (612/III).</p>	
<p>Sprawa Agenturalnego Rozpracowania nr 196/III/50 była prowadzona przez Referat III PUBP w Nowym Targu na organizację niepodległościową, dowodzoną przez Władysława Banasika ps. "Lis", która działała od maja do października 1948, a następnie od czerwca do sierpnia 1950 na terenie powiatu nowotarskiego i limanowskiego. Miejscem ich schronienia była góra Turbacz. Początkowo działalność nie była znana organom bezpieczeństwa, gdyż akcje przypisywano innej, znanej organizacji niepodległościowej, która operowała na tym terenie - "Wiarusom". Sytuacja zmieniła się w czerwcu 1950 roku, kiedy oddział Banasika najpierw rozbroił podoficera WOP (28.06.1950), a następnie zlikwidował jednego funkcjonariusza MO, a drugiego ranił (30.06.1950). Do rozpracowania oddziału Banasika, który przez cały okres swojego istnienia liczył 9 żołnierzy, użyto licznej agentury (42 osoby, w tym kontakt poufny "X" - była narzeczona Banasika), zastosowano kombinacje operacyjne, a równocześnie urządzano akcje pościgowe. Rozbicie organizacji nastąpiło stopniowo. W dniu 26.07.1950 został aresztowany pierwszy żołnierz organizacji Banasika, a drugi zabity w połączonej akcji PUBP w Limanowej oraz MO w Kamienicy. Następnego dnia aresztowano dwóch kolejnych żołnierzy, w tym samego dowódcę - Banasika. Najdłużej, bo do 29.07.1952 ukrywał się Bronisław Kudasik, który został zabity w zasadzce połączonych sił PUBP w Nowym Targu oraz KBW. Sprawa została przekazana do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie, natomiast rozpracowanie kontynuowano do 14.02.1956 roku.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/511 t. 1-3 (612/III).</p>	<p>Jako dowódca tego oddziału podawany jest czasem Bronisław Kudasik ps. "Dzik". Jest to prawdopodobnie pomyłka, która wynika z tego, że Kudasik dowodził w czasie wojny oddziałem AK, do którego należał Banasik, który po wojnie zwerbował swojego dawnego dowódcę do własnej organizacji.</p>

Akta kontrolno-śledcze przeciwko Władysławowi Banasikowi ps. "Lis" i innym. W czasie II wojny światowej należał do oddziału Armii Krajowej dowodzonego przez Bronisława Kudasika ps. "Buk", którego później zwerbował do swojej organizacji. Po wojnie miał współpracować z organizacją niepodległościową Józefa Miki. Zatrzymany 22.11.1946 przez MO w Mogilanach za posiadanie broni. Postanowieniem PUBP w Krakowie z 06.12.1946 śledztwo umorzono. Po zwolnieniu z aresztu stworzył i kierował podziemnym oddziałem niepodległościowym. Zatrzymany ponownie przez WUBP w Krakowie 27.07.1950 i osadzony w Więzieniu w Nowym Targu. Akt oskarżenia został sporządzony 30.08.1950 w Wydz. Śledczym WUBP w Krakowie. Banasik został oskarżony o to, że był dowódcą antykomunistycznej organizacji, kierował jej akcjami, w tym m.in. przeciwko WOP, dokonał likwidacji funkcjonariusza MO oraz posiadał broń. Akt oskarżenia został przesłany do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie. Materiały złożono 25.07.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 2332/I. Przerejestrowano 12.04.1968 do nr 612/III.

Akta o sygn. IPN Kr 07/511 t. 1 (612/III).

Akta prokuratorskie nadzoru przeciwko Władysławowi Banasikowi i innym. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Banasika wydał 01.08.1950 prokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie ppłk Piotr Smolnicki v. Józef Holender. W dniu 15.05.1950 Smolnicki rozszerzył akt oskarżenia w stosunku do Banasika o zarzuty: nakłonienie dwóch byłych żołnierzy swojej organizacji do dezercji z LWP, udzielenie im pomocy w dezercji oraz nakłonienie tychże do ponownego wstąpienia do swojej organizacji. W tym zmienionym kształcie akt oskarżenia został przesłany 16.09.1950 do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Akta o sygn. IPN Kr 111/2674 (Pr II 599/50).

Piotr Smolnicki v. Józef Holender został skazany w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w gettcie krakowskim i zdegradowany z ppłk. do szeregowca.

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Władysławowi Banasikowi ps. "Lis" i innym. Rozprawa Główna odbyła się 21-22.09.1950 na sesji wyjazdowej w Nowym Targu. Sąd orzekł w składzie: przewodniczący - kpt. Ludwik Kiełtyka, ławnicy - kpr. Mirosław Starzec i st. strz. Mieczysław Hoffman. W toku przewodu Banasik przyznał się do wszystkich akcji, a także stwierdził, iż w 1948 roku on nie był dowódcą swojej organizacji, a wszystkie akcje planowali wspólnie. Skazany 23.09.1950 na karę śmierci. Prośbę o łaskę do Bieruta wniósł obrońca z urzędu, adwokat dr Kunarzewski. Bierut nie skorzystał z prawa łaski. Banasik został stracony 16.10.1950 roku. Akta zawierają protokół z wykonania kary śmierci na Władysławie Banasiku.

Akta o sygn. IPN Kr 110/4219 t. 1-2 (Sr 581/50).

Akta penitencjarne Władysława Banasika. Skazany 23.09.1950 przez WSR w Krakowie na karę śmierci, tego samego dnia został osadzony w Centralnym Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Kara śmierci została wykonana 16.10.1950 roku.

Akta o sygn. IPN Kr 425/16 (29/755/016).

Władysław Banasik występuje w materiałach Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Akademia”, jako żołnierz oddziału "Żandarmeria" Armii Krajowej pod dowództwem „Buka”. W ramach SO "Akademia" w latach 1945-1969 rozpracowywano osoby związane z AK na terenie woj. krakowskiego.

Akta o sygn. IPN Kr 075/18 (29/OB).

Władysław Banasik ps. „Lis” występuje w Charakterystyce nr 148 dot. dowodzonej przez niego organizacji niepodległościowej bez nazwy. Oddział został zorganizowany w maju 1948 roku przez Banasika i działał do października 1948 roku, a następnie po przerwie od czerwca do sierpnia 1950 roku. Obszar działalności organizacji obejmował powiat nowotarski i limanowski. Swoje schronienie miał na górze Turbacz. Przez cały okres istnienia w oddziale służyło 9 żołnierzy. Oddział posiadał jednego współpracownika. Jego najważniejszymi akcjami było rozbrojenie podoficera WOP 28.06.1950 roku oraz likwidacja jednego i zranienie drugiego funkcjonariusza posterunku MO w Klikuszowej (pow. Nowy Targ) 30.06.1950. Organizacja została stopniowo rozbita przez połączone siły MO, UB i KBW w lipcu i sierpniu 1950 roku. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Władysława Banasika, który występuje jako organizator i dowódca swojej organizacji, biorący udział w jej akcjach, aresztowany 27.07.1950 przez WUBP w Krakowie i skazany przez WSR w Krakowie na karę śmierci.

Akta o sygn. IPN Kr 074/147 (148/X).

Charakterystyka nr 148 dot. organizacji Banasika znajduje się również pod sygn. IPN BU 0172/147.